

ಗೋಡೆಗಳ ನಗರ

ಎರಡು ಹೋಳಾಗಿರುವ ಜೆರುಸಲೇಮಿನ ನಡುವೆ ಗಡಿಗೋಡೆ, ಬೇಲಿ ಕಂದಕಗಳು ಹಾದುಹೋಗಿವೆ. ಇಸ್ರೇಲ್ ತನ್ನ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಟಲಾಗದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತೊಡಗಿದೆ. ಕಾಂಕ್ರೀಟಿನ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಗೋಡೆಗಳು ನೆಲದೊಳಗಿಂದ ಎದ್ದು ಕತ್ತಿಯಲುಗಿನಂತೆ, ಡೈನೊಸೊರಸಿನ ಬೆನ್ನಿನಂತೆ, ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟ ಹಾವಿನ ಹೆಡೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣವಲಿನ ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಕ್ಷೇಪದಂತೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೋಣ ನಿಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಗೋಡೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ಅಪಾಯಕರವೂ ಆದ ಗಡಿವಿವಾದವುಳ್ಳ ನಗರವೆಂದರೆ ಜೆರುಸಲೇಂ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಇರುವ ನೀರು, ನೆಲಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕಲಾಗದೆ ಗೋಡೆ ಬೇಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗುಮಾನಿ, ರೊಚ್ಚು, ಸೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದು ಒಂದು ದುರವಸ್ಥೆ. ಬೆತ್ಲೆಹೆಂ, ಹೆಬ್ರೋನ್, ಜೆರುಸಲೇಂ ನಗರಗಳು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆದಿಗಲಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸು ನಗರವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿರುವ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಯುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಗಡಿಸೈನಿಕರ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಗರದ ಒಂದು ಬೀದಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ದಾಟಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಂದ ಇಸ್ರೇಲ್ ಶುರುವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿದ ಗೋಡೆ ಹಾಕಿದ ಮುಳ್ಳುಸಿಂಬೆಯ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕಾಯಲು ಮಿಲಿಟರಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಇಸ್ರೇಲ್ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿ ತರುಣಿ ತರುಣಿ ಸೈನಿಕರು. ಎರಡು ಮೊಳದುದ್ದ ಕಾಡತೂಸು ತುಂಬಿದ ತುಪಾಕಿ ಹಿಡಿದು, ಶಂಕೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಚೂರಿನೋಟದಿಂದ ಹಾದಿಹೋಕರನ್ನು ನೋಡುವ ಸೈನಿಕರು.

ಒಂದು ದಿನ ಡಮಾಸ್ಕಸ್ ಗೇಟಿನಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅರಬ್ ತರುಣನನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ನೂಕಿ ಹಿಡಿದು, ಇಸ್ರೇಲಿ ಪೊಲೀಸರು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಬಹುಶಃ ಇದಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರಬೇಕು. 'ಈ ರಸ್ತೆ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಸ್ರೇಲಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲ', 'ಇದು ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ಪ್ರದೇಶ; ಇಸ್ರೇಲಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ', 'ಇಸ್ರೇಲಿನ ಉತ್ತಮಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿರಿ' ಮುಂತಾದ ಬೋಡುಗಳನ್ನು ಹಾದಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನೋಡಬಹುದು. ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಮೋಚನೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನೇ ಸೈನಿಕರಣ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾಗರಿಕರ ಮಿಲಿಟರೀಕರಣ, ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ಎಳೆಗಳು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಫಲಕ, ತುಪಾಕಿಧಾರಿ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬದುಕು ತೆಗೆಯಬಹುದು? ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಂಶಯ, ಅಂಜಿಕೆ, ಆತಂಕಗಳಿಂದ ಗಮನಿಸುವ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೆರುಸಲೇಂ ವಿಚಿತ್ರ ತಳಮಳದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಇರುವ ನೆಲ, ನೀರು, ಬೆಟ್ಟ, ಕಡಲುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬಾಳಲಾಗದ ಜನರ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿತ್ತಿತ್ತು.

ಜೆರುಸಲೇಂ ಪಕ್ಕದದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ಮೆಲ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ರಶ್ಮನ್ ಚರ್ಚ್ ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಮಸೀದಿಯ ಮೀನಾರು ಏಕಾಂಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಂದ್ರ ಅರ್ಧ ಮುರಿದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಗೈಡ್ ಮರೀನಾಗ್ ಏನಿದು ಎಂದ. 'ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರಬರೇ ಇದ್ದ ಊರಿದು. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಇಸ್ರೇಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಯಹೂದಿಗಳು ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿದರು. ಆಗವರು ತೋಟ ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸೋವಿಗೆ ಮಾರಿ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋದರು. ಈಗ ಮರಳಿ ಬರಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?' ಎಂದು ಆಕೆ ಮರುಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಹೂದಿಗಳು ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಸ್ರೇಲ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ

ನಗರದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇರುವ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಜೋಕು, ಕವಿತೆ, ಘೋಷಣೆಗಳು 'ಗೋಡೆಗಳಿಲ್ಲದ ದೇಶ'ವನ್ನೇ ಹಾರೈಸುತ್ತಿವೆ.

ಅರಬ್ಬರೇ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮೀನಾರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಹೂದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಹೊಲ ಮಾರಿ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮರೀನಾ ಹೇಳಿದಳು. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧ್ರುವೀಕರಣಗೊಂಡಿವೆ. ಇದರ ತಾಪ ಮೂರೂ ಧರ್ಮದ ಜನರೂ, ಅವರ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಮಾರಕಗಳೂ ಇರುವ ಜೆರುಸಲೇಂ ಕೂಡ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಗರ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಫೋಟಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿ ತರುಣರ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ಬಲದಿಂದ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಬಲಿಷ್ಠ ಇಸ್ರೇಲಿ ಸೈನ್ಯದ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕು ಜರ್ಜರಿತವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಜೆರುಸಲೇಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೈರೋಗೆ ಹೋಡುವ ದಿನವೇ ಬೆತ್ಲೆಹೆಂನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪೋಟ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಜೆರುಸಲೇಂ ಒಳಗೆ ಲಾವಾರಸ ಹರಿದಾಡುವ ಭೂಪದರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯಂತಿದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ಚರ್ಚೆ

ತಮ್ಮ ನಡುವಣ ನಂಟನ್ನು ಮುರಿದು ಜಗಳ ಹಚ್ಚಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಬಲಿಷ್ಠ ದೇಶಗಳು ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾದುವವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾದಾಟಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದವರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಯಾಕೆಂದು ಮರೆತರೆ ಆಗುವ ಅನಾಹುತವೂ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಬೆತ್ಲೆಹೆಂನ 'ಅಲ್ ಕರಮೆಹ್' ಹೋಟೆಲಿನ ಊಟದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ಇತಿಹಾಸ ಜೀವನ ವಿಧಾನ, ಪರಂಪರೆ ಸೂಚಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಜೆರುಸಲೇಂ, ಬೆತ್ಲೆಹೆಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಚಿಂತಕ ಕಲಾವಿದರ ಪೋಟೋಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಓರಿಯೆಂಟಲಿಸಂ' ಕೃತಿಯಿಂದ ಖ್ಯಾತನಾದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸಯೀದ್, ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ವಿಮೋಚನ ಚಳುವಳಿಯ ನಾಯಕ ಯಾಸರ್ ಅರಾಫತ್, ಕವಿ ಮಹಮೂದ್ ದವೀಶ್ ಮುಂತಾದವರ ಚಿತ್ರಗಳಿದ್ದವು. ಹೋಟೆಲಿನ ಮುಂದೆ 'ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯನ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ರೆಸೋಲ್ಯೂಷನ್ ಸೆಂಟರ್' ಸಂಸ್ಥೆಯಿತ್ತು. ಕಟ್ಟಡದ ಗೇಟಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ "ಬನ್ನಿ. ಕಾಫಿ ಟೀ ಕುಡಿಯುತ್ತ, ಬಾದಾಮಿ ತಿನ್ನುತ್ತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು" ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.

ಅದರೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಮಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಂಡು ಮಾತಾಡಿದ್ದಷ್ಟು ಜನ ಪ್ರಖರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘರ್ಷವುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈಜಿಪ್ಟಿನ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಂಡೆವು.

ಯಹೂದಿ ಸಮಾಧಿಗಳು

